

LAKIALOITE 100/2007 vp

Laki arvonnäisäverolain 59 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Energiansäästö ja energiatehokkuus ovat hallitusohjelman tärkeimpiä kohtia. Molempia voidaan edistää sekä kielloin että kannustimin. Lakialoitteessa LA 37/2007 vp ehdotetaan hehku­lamp­pujen myynnin kieltämistä. Siinä ei kuitenkaan samalla ehdoteta energiansäästö­lamp­pujen tai LED-valojen myynnin edistämistä esimerkiksi verohelpotuksella. Pienoisloistelamput eli energiansäästö­lamp­put kuluttavat energiaa vain

viidenneksen hehku­lamp­pujen kuluttamasta määrästä. LED-valot ovat kuitenkin vielä tätäkin säästeliäämpiä. 60-wattista hehku­lamp­pu­vastaava LED-valaisin kuluttaa 15 kertaa vähemmän energiaa. Tässä lakialoitteessa ehdotetaan LED-valoille arvonnäisäveron poistoa sekä julkisten laitosten siirtymistä LED-valojen käyttöön.

YLEISPERUSTELUT

Ilmastonmuutokseen tulee vaikuttaa monin eri toimin. Monet päätöksistä ovat kansalaisten ulottumattomissa. Yksittäinen kansalainen ei voi päättää esimerkiksi ympäristöystävällisten uusiutuvien energiamuotojen käytöstä energia­tuotannossa. Hän voi kuitenkin monilla omilla arkipäivän valinnoillaan edistää energiansäästöä ja -tehokkuutta. Yksi tapa säästää energiaa on valaistukseen liittyvät valinnat. On järkevää siirtyä hehku­lamp­puista energiaa säästävien lamp­pujen käyttöön. Tuotteen arvonnäisäveron poistamisella sen hinta alenee. Oletuksena on, että kun LED-lamp­pujen alv poistetaan, niiden hinta alenee ja myynti kasvaa ja energiaa säästyy. Julkisten laitosten siirtymisellä LED-lamp­pujen käyttöön näytetään esimerkkiä koko yhteiskunnalle.

LEDit ovat tavalliseen hehku­lamp­puun verrattuna erittäin pienikokoisia, fyysisesti kestäviä. Niissä ei ole helposti rikki menevää lasikuorta eikä hehku­lankaa. Ne ovat kirkkaita ja pitkäikäisiä. LEDit kuluttavat myös vähemmän virtaa kuin hehku­lamp­put: valkoinen LED-valo kuluttaa sähköä 90 prosenttia vähemmän. LEDien syttymis- ja sammumisajat ovat kymmenien nanosekuntien pituisia. Pienitehoisten LEDien valmistaminen on halpaa, koska raaka­aineena on lähinnä muovia ja puolijohteita. Autojen takavalloissa käytetään jo nyt LED-valoja. Autoteollisuudessa ollaan korvaamassa myös etuvaloja LED-valoilla, jolloin lamp­pujen hinnat tulevat laskemaan.

LEDin suosiota selittää luja rakenne. Valodiodi ei säikähdä tärinää eikä räpsähdä varoitta-

matta rikki vaan himmenee tasaisesti ikääntyessään. Parhaiden LEDien iäksi arvioidaan 50 000—100 000 tuntia eli jopa yli kymmenen vuotta. Silloinkaan LED ei vielä mene rikki, sen kirkkaus on vain himmentynyt noin kolmanneksella. Sen sijaan halpahallien myymät energiansäästölamput eivät saavuta lähellekään 8 000 tunnin käyttöikää. Ne eivät sovellu ulkokäyttöön, sillä ne eivät syty pakkasessa. Hajonnut loistelamppu on elohopeansa vuoksi myös ongelmajätettä. LED-valoja voidaan puolestaan pitää luontoystävällisinä siinäkin mielessä, että ne tarjoavat luonnonvalon väristä valoa esimerkiksi broilerinkasvatuksessa.

Valaistuksessa käytettävien valkoisten LEDien valoteho paranee jatkuvasti. Yhdysval-

tain energiaministeriössä on laskettu, että jos maassa siirrytään LED-valaistuksen käyttöön vuoteen 2025 mennessä, sähköä säästetään yli 130 ydinvoimalan verran. LEDien osuus valaistusmarkkinoista olisi vuonna 2010 jo 20 prosenttia ja vuonna 2020 peräti puolet. Vuoteen 2025 mennessä kyseinen tekniikka vähentäisi valaistukseen tarvittavaa energiaa peräti 50 prosentilla. Kuntaliitto on laskenut, että jos Suomessa siirryttäisiin katuvalaistuksessa LED-katuvaloihin, säästettäisiin vuosittain 30 miljoonaa euroa käyttökustannuksissa. Energiansäästö on merkittävä kysymys myös globaalisti. Afrikassa 80 prosenttia sähköstä kuluu valaistukseen.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

59 §. Pykälän 7 kohdassa säädetään valaistustarkoitukseen myytävien LED-lamppujen arvonlisäverovapaudesta. LED-lampulla tarkoitetaan valaistukseen käytettävää lampputta, joka on valmistettu LED-tekniikalla. Tavallinen 5 millimetrin halkaisijan LED kuluttaa tyypillisesti 20 mA ja sen kynnysjännite on n. 1,7 V—3,7 V riippuen LEDin väristä. Valaistuskäyttöön tarkoitetuissa LEDeissä on useita LED-siruja sarjaan- ja rinnankytkettynä.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös. Säädetään valaistukseen käytettävien LED-lamppujen arvonlisäveron poistosta vuoden 2009 alusta. Lisäksi säädetään julkisen hallinnon, laitosten, virastojen, liikenne- ja katuvalojen siirtymisestä viiden vuoden siirtymäaikana LED-lamppujen käyttöön.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

arvonlisäverolain 59 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 59 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 376/1994, 1218/1994 ja 1486/1994, uusi 7 kohta, seuraavasti:

59 §

Veroa ei suoriteta myöskään seuraavien tavaroiden ja palvelujen myynnistä:

7) valaistukseen käytettävät, energiaa säästävät LED-lamput, joiden verovapaudesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2009.

Julkisessa hallinnossa, laitoksissa, virastois-
sa sekä katu- ja liikennevaloissa siirrytään käyt-

tämään energiaa säästäviä LED-lamppuja vii-
den vuoden siirtymäajalla, joka alkaa lain voi-
maantulosta lukien.

Helsingissä 10 päivänä lokakuuta 2007

Mikko Alatalo /kesk